

TURUD

Valgevene: kas asi on seda väärt?

Sageli muutuvad seadused, ent odav tööjõud

JAROSLAV TAVGEN
jaroslav.tavgen@aripaev.ee

Valgevenes on väga kasulik äri ajada, keskmine palk on 328 eurot, peaaegu nagu meie miinimumpalk, kuid asjaga kaasneb hulk probleeme. Tellijad maksavad alles kolm kuud pärast tarne, seadused muutuvad iga aasta.

Mai keskel külastas 18 Eesti suurettevõtjat, sh Ain Hanschmidt, Fjodor Berman, Tiit Vähi Valgevene Vabariiki. Vastuvõtt oli korraldatud väga kõrgel tasemel: puhkepäevale vaatamata kohutsid Eesti ettevõtjatega isegi Valgevene peaminister Mihhail Mjasnikovitš ja majandusminister Nikolai Snopkov.

“Mina olin väga üllatunud. Arvasin, et Valgevene on arengust maha jäänud sotsialistlik riik, kuid näe, mis tegelikult on,” jagab muljeid Eesti Suurettevõtjate Assotsiatsiooni esimees Ain Hanschmidt. “Tekkis mulje, et see riik kavatses kindlalt minna Hiina jälgedes. Seetõttu on riigis puhas, ohutu ja palju võimalusi arendada oma ettevõtet.”

80% Valgevene ettevõtetest kuulub riigile. Riigil ei ole midagi omandi müümise vastu, kuid müüa tahetakse ainult headesse kättesse.

Hanschmidt sõnul tähendab see seda, et uus omanik hakkab ettevõtte investeerima ja loob teatud arvu töökohti.

Nagu ütles Hanschmidt, seisneb Valgevene kui turu peamine eelis valgevenelaste palgas, milleks on 328 eurot kuus. “Selle raha eest võib palgata töökaid ja kvalifitseeritud spetsialiste,” seletas ettevõtja.

Advokaadibüroo Sorainen omanik Aku Johan-

nes Sorainen jagas oma Valgevenega seotud kogemusi: “Ühe Soome ettevõtte direktor, kellel on Valgevenes IT-osakond, rääkis mulle, et kulud on väiksemad kui Indias, kvaliteet aga kõrgem!”

Pesutootmine läheb edukalt. Silvano Fashion Groupi juhatuse liige Märt Meerits, kes on Valgevenes esindatud kohaliku turu liidri, aluspesu kaubamärgi Milavitsa kaudu, hindab kõrgelt ettevõtte palgatavaid töötajaid. “Tööjõud ei ole meil seal odav. Odav on Bangladesh, aga Valgevenes on sootuks teine olukord. Ostsime Milavitsa 2006. aastal ning sellest ajast on meie finantsnäitajad ainult paranenud.”

2012. aasta esimeses kvartalis oli Milavitsa käive 6,5 miljonit eurot, mis on 400 000 eurot rohkem, kui 2011. aasta samal ajal.

Sorainen avas oma advokaadikontori Valgevenes 2008. aastal. Praegu töötab seal 30 inimest. Sor-

Tasub teada Valgevenes üle saja Eesti ettevõtte

VALGEVENES tegutseb üle saja Eesti ettevõtte tütarfirma ning veel u 10 esindust.

2011. AASTAL oli Eesti investeeringute maht Valgevene majandusse 63,69 miljonit dollarit.

VIIMASE kümne aastaga on eksport Valgevenesse kasvanud 539% - 22 miljonit eurot 2001. aastal 81 miljoni euroni 2011. aastal.

IMPORT Valgevenest kasvas kümne aastaga 134%.

TRÜKIMEEDIA
Äripäev
Nr.: 27.06.2012
Tiraaž: 19900

Meedius

Pressiteadete edastamine

Meediamonitooring

Meediaanalüüsid

**EESTI Suure-
tevõtjate As-
sotsiatsiooni
esimees Ain
Hanschmidt
usub, et
Valgevene
läheb Hinna
jälgedes. FOTO:
RAUL MEE**

A Kommentaar

Valgevenes peetakse lepingutest kinni

REIN PULLERITS
Tori Bel-Est OÜ omanik, Minski Traktoritehase edasimüüja

Valgevenelased on ausamad. Nad ei peta. Kui valgevenelane sõlmib lepingu, siis ta seda ka täidab. Mitte nii nagu Eestis, et alguses sõlmitakse leping ja pärast laiutatakse käsi: "Vabandust, ei tulnud välja".

Veel ei taha valgevenelased ettemaksu. Ise paluvad 90päevast pikendust. Põhjus on lihtne: ettemaksuga on traktori hind 200–300 eurot madalam ja nemad seda ei taha.

Kevadtöödega on probleeme. Need algavad lõunas varem ja tekib risk, et meile traktoreid lihtsalt ei jätku.

Tõsi küll, meil kohapeal tegetseb väga kogunud inimene, kes on Valgevenes juba pikka aega ja teab, kust saab õigel ajal traktori või jupi.

Masinate eelis on soodne hind

HEIKI TÄLL
MAZ Eesti OÜ omanik, Minski Autotehase edasimüüja Eestis

Valgevenes on palju paberimajandust. Ka ELi ja Valgevene seadused on väga erinevad. Milles konkreetset, seda ma ei kommenteeri. Firma asutamisel 2004. aastal kuni 2006. aastani oleme müünud üle saja isekallutaja. Tookord müüs hästi ainult see tehnik. Olime plussis. Kui palju teenisime, ei ütle. Kuid 2007. aastast nõudlus ehitustehnika järele langes. Sellest ajast tekkis meil miinus. Lõppkokkuvõttes andsid pluss ja miinus kokku nulli. Nende peamine eelis Euroopa masinate ees on hind. Kvaliteedi poolest pa-

neks neile nelja pika miinusega.

Eraettevõtete lihtsam äri ajada

ANDREI SOBORA
Al S Shipping OÜ omanik

Valgevenes on kõik lihtne ja kerge. Töötame peamiselt eraettevõtetega, kuna riigifirmadega on kõik palju keerulisem. Kuid isegi neid raskusi ei saa võrrelda Ukraina probleemidega, kus on suur korruptsioon ning iga samm maksab. Valgevenes suhtutakse igasse lepingusse suure vastutusega, kuna nendest saavad teada pangad ja tolliametnikud, tähendab, tingimuste muutmine viimasel hetkel võib tuua kaasa probleeme.

Seadusi muudetakse liiga rutakalt

KAIKO JÕELEHT
Kaarnoo Grupi omanik (Valgevenes - Vitebski Saeveski)

Seadused muutuvad liiga kiiresti ja tootjaid ette hoiatamata. Näiteks, kunagi tuli kauba ekspordil maksta ekspordilõivu. Mingi aja pärast jäeti see ära. Kolm aastat tagasi tehti veel ebaloogilise muudatus! Nüüd nõutakse, et puidueksport toimuks ainult Valgevene börsi kaudu. Muidugi selleks, et meie ettevõtted nuumaks nende börsi. Kuid ostjad tahavad teada, kes neile tooteid müüb, kas on usaldusväärne firma jne. Meie paneme kauba börsile – eraettevõtte ostab selle ära ning edaspidi juba Eesti ettevõtte müüb kauba lõpptarbijale. Tore, eks? Alati on võimalus, et meie kauba ostab kõrgema hinnaga ära keegi teine. Seni ei ole midagi sellist juhtunud.

aineni arvates on riigi üks peamistest eelistest sealset palgad. Ettevõtte niivõrd tormiline kasv aga ütlatab teda. "Meie prognooside kohaselt pidi kasv tulema palju tagasihoidlikum," märkis Sorainen, keeldudes ettevõtte kasvutempot avaldamast. Valgevenes nõustab Sorainen kohalikke ja Valgevene turul tegutsevaid välisfirmasid (nii Lääne-Euroopa kui ka Venemaa firmad).

Sorainen nimetab kaks äri tegemise takistust selles riigis. Esimene – ebastabiilne, kuid paranev seadustik. Teine – kinnisvaraturg on selles riigis peaaegu olematu. "Sõlmitakse ainult üksikuid tehinguid. Maad ostetakse ja müüakse seal väga vähe," ütles Sorainen.

Hanschmidt sõnul on pääseteeks 99aastased rendilepingud, mille sõlmimisega tavaliselt probleeme ei teki. "Sellisel juhul on muidugi risk, et riik võib teoreetiliselt lepingu üles öelda, kuid üldjoontes on see väga hea alternatiiv maa omandamisele."

Cargotrade OÜ omaniku Stanislav Zamogilnõi sõnul on Valgevenes ettemaksud seadustega keelatud. Seetõttu peab Eesti ettevõtte alguses tarnima kogu kauba ning alles mingi aja pärast saab ta selle eest raha.

"See süsteem sunnib raha käibest välja võtma. Pealegi, 2011. aastal, kui Valgevene rubla devalveerus, pikenesid maksetähtajad veelgi. Lepingu järgi on need 2 kuud, valgevenelased aga palusid 1,5kuulist pikendust. Tulime neile vastu," selgitas ettevõtja.

Kalale turgu jagub. Cargotrade tegeleb transiidiga ja kala müügiga. Transiidis jäi ettevõtte Läti ja Leedu konkurentidele alla, kuna nendel on väiksemad transpordikulud. Kala müük aga edeneb väga edukalt ja kasumlikult. Praegu müüb ettevõtte 40–45% kalast Valgevenes. 2010. aastal oli Cargotrade käive 385 000 eurot.